

Ett besök till Odensjön

Återutgivning av text från 1868

En publikation från
e-boksbiblioteket.se

Ett besök
till Odensjön
– Återutgivning av text från 1868

Redaktör Mikael Jägerbrand

ISBN 978-91-7757-398-2

Copyright © 2017 Mikael Jägerbrand / Virvelvind Förlag, Lysekil.

Den här e-boken ges ut av E-boksbiblioteket Förlag (imprint)

Mer info: www.e-boksbiblioteket.se

Förord

I den här e-boken får du läsa om en av de märkligaste sjöarna i södra Sverige, Odensjön i Skåne.

Den här nästan helt cirkelrunda sjön är urgröpt ur berget och har under århundradena varit föremål för mängder av myter och sägner.

Här får du läsa om ett besök som gjordes för 150 år sedan – i slutet av 1860-talet.

Trots att många på den här tiden fortfarande ansåg att sjön var bottenlös så vet vi i dag att den bara är 19 meter djup.

Den här texten publicerades ursprungligen år 1868 i tidskriften "Nordiska taflor. Pittoreska utsigter från Sverge, Norge och Danmark. Tredje bandet" med rubriken "Odensjö i Skåne". Texten och illustrationen publicerades anonymt.

Eftersom den här texten skrevs på 1800-talet så innehåller den mått, ord och personer som inte är så bekanta i dag. Därför har vi kompletterat originaltexten med en kortfattad ordlista.

Ett besök till Odensjön år 1868

Den här texten publicerades ursprungligen år 1868 i tidskriften "Nordiska taflor. Pittoreska utsigter från Sverige, Norge och Danmark. Tredje bandet" med rubriken "Odensjö i Skåne". Texten och illustrationen publicerades anonymt.

Halfannan eller två mil från den vid jernvägen mellan Malmö och Stockholm belägna stationen Stehag ligger Odensjö. Denna sjö är helt liten och skulle lätt kunna rymmas på en någorlunda stor plats t. ex. Kungsträdgården, men om man kom gående från Arsenalsgatan och plötsligt såg både statyen och platsen ligga nedsänkte ett eller par hundra fot djupt och inneslutne af kala och skrofliga granitväggar, medan en del af randen kring detta djup erbjuder en frodig grönska — skulle icke denna syn vara högst märkvärdig? Ungefär sådan är likväl den anblick som möter, då man öfver en visserligen backig och ojemn, men likväl ingalunda obehaglig väg närmar sig det trattformiga djup, från hvilket Odensjöns blåa öga blickar fram.

Det är underligt nog, att graniten från de skandinaviska bergen ännu i Skåne och Bornholm stiger upp till jordytan, då detta sålunda

eger rum omedelbart invid och midt upp i ett *slättland*; men här vid Odensjö höjer sig graniten icke engång till jordens yta, det är jorden sjelf som öppnat sitt innanmäte och blottat sina refben. Det är måhända millioner år sedan detta gap vidgade sig, men ännu i dag synes det som ett faktum. Vulkaniska krafter, som längesedan utslocknat, hafva här visat vägen till afgrundens hålor, och naturligtvis heter det att Odensjö är utan botten, någonting som fantasien finner högst sannolikt, då dess sidor äro så kala, på många ställen alldeles lodräta och i allmänhet så branta, att det fordras en säker fot att gå ned och starka lemmar och lungor att åter klättra upp för dem.

Den jemförelsevis hastiga lutningen framkallar optiska synvillor; ögat anser det lätt att från den öfversta branten kasta en sten ned i vattnet, tilldess att armen fåfångt gjort ett försök, hvarvid stenen vanligtvis knappast hunnit halfvägs förrän den fallit till marken. Denna består till större delen af jordskärfvor, lösryckta af frosten, regnet och tiden och nedrasade, till dess lutningen blifvit mera jemn — en plump tillämpning af Mac Adams idéer och långt ifrån gynnsam för stöflor och skor.

Endast på en sida, den nordvestra, är kittelns eller trattens väggar så pass genombrutne, att det öppnar sig ett dalföre med skogbevuxna sidor, med en bäck i midten, slingrande sig fram genom en frodig aldunge. Löfträd af oklanderlig växt bilda ramen kring denna märkvärdiga tafla; ljung och bärväxter öfverflöda på de öppna fläckar, hvilka någon längre tid legat fredade för de nedrasade jordstyckena. Intrycket af stället i sin helhet är egendomligt och romantiskt, men vänligt och tilltalande; man står såsom vid randen af en vulkan och i sjelfva verket anses Odensjön såsom en krater, ehuru den underjordiska elden slocknat för så länge sedan, att icke ens en skugga

af rädsla kan gripa åskådaren. Andra vulkaniska fenomen af enahanda urgammal art finnas äfven i trakten häromkring — särskildt må nämnas den litet nordligare belägna basalkullen Anneklev — och granit och gneis förekommer här i öfverflöd, isynnerhet i form af kämpastora rullstensblock. Odensjön utgör emellertid ett helt för sig, som väl förtjenar en liten utflygt, för att tagas i betraktande.

Odensjö i Skåne.

Viktiga ord och personer

Fot.

Längdmått. En fot motsvarar 29,6 cm.

McAdam, John Loudon.

[1756–1836] Skotsk ingenjör. McAdam började karriären som väginspektör men blev världsberömd när han i början av 1800-talet uppfann ett nytt och billigt sätt att konstruera vägar. Hans metod går ut på att lägga flera lager av sten och grus i olika storlekar vilket både är bra för dränering men även motverkar frostsador. Han har gett namn åt den här typen av krossad sten – makadam.

Oden.

Den främste och visaste av gudarna i den fornnordiska mytologin. Oden är en av asagudarna och styr över både kriget, skaldkonsten och de döda.

Fler böcker: E-boksforlaget.se

Om du gillar e-böcker om historia så kommer du att gilla utbudet hos E-boksforlaget.se

Här kan du söka bland e-böcker från flera olika förlag om en rad olika ämnen, bland annat historia och arkeologi.

Alla titlarna går att hitta hos de flesta e-bokhandlare, i iTunes samt på många bibliotek.

Här är några exempel på titlar:

Klassiska deckare

- "Sherlock Holmes: »Gloria Scott»"
- "Sherlock Holmes: Beryllkronan"
- "Sherlock Holmes: De fem apelsinkärnorna"
- "Sherlock Holmes: De rödhårigas förening"
- "Sherlock Holmes: Den avhuggna tummen"
- "Sherlock Holmes: Den blå karbunkeln"
- "Sherlock Holmes: Den försvunna brudgummen"
- "Sherlock Holmes: Den försvunna kapplöpningshästen"
- "Sherlock Holmes: Blodbokarna."
- "Sherlock Holmes: Det spräckliga bandet."
- "Sherlock Holmes: Den grekiske tolken"
- "Sherlock Holmes: Musgraves ritual"
- "Sherlock Holmes: Det gula ansiktet"
- "Sherlock Holmes: Det hemlighetsfulla mordet vid skogssjön"
- "Sherlock Holmes: Den hemlighetsfulla patienten"
- "Sherlock Holmes: Börsmäklarens biträde"
- "Sherlock Holmes: En skandal i Böhmen"
- "Sherlock Holmes: Krymplingen"
- "Sherlock Holmes: Lorden och hans rika amerikanska brud"
- "Sherlock Holmes: Mordet i Reigate"
- "Sherlock Holmes: Tiggaren med den kluvna läppen"

Arkeologi

- "Solgudens yxa och Tors hammare"

- (1899)
- "Hällristningarnas ålder" (1869)
- "Feniciska kolonier i Skandinavien" (1875)
- "Hällristningar på Kinnekulle" (1892)
- "Forntidens perioder" (1892)
- "Hur gamla är hällristningarna?" (1869)
- "Bohusläns bygdeborgar" (1909)
- "Bohuslänska hällristningar" (1879)
- "Fynden i Troja" (1878)
- "Förbindelse mellan Skandinavien och vestra Europa före Kristi födelse" (1889)
- "Svear och götar under folkvandringstiden" (1905)
- "Husaby kyrka" (1899)
- "Hällristningarna i Järrestad" (1881)
- "Nordens fartyg från hednatiden" (1872)
- "Anmärkningar rörande figurteckningar från forntiden" (1842)
- "Grafkistor af klufna och urhålkade stockar" (1894)
- "Den svenske solguden och den svenske Tyr" (1906)
- "Skånska fornminnen" (1853)
- "Ölands fornminnen" (1874)
- "Tors hammare" (1872)
- "Våra fornminnen – vad de lära oss" (1916)
- "Sveriges fasta fornlämningar från hednatiden" (1901)
- "Förstörda fornminnen i Bohuslän år 1924"

Djur & natur

- "Svenska djur i folktron" (1898)

- "Skäggets historia" (1893)
- "Kattens kulturhistoria" (1882)
- "Djurens sömn" (1889)
- "Katten i forntida Egypten" (1889)
- "Ett dygn på månen år 1870"
- "Orkidéernas historia" (1894)
- "Blomsterspråket" (1888)
- "Sveriges hundraser" (1880)
- "Guide till biskötsel" (1885)

Kulturhistoria

- "Midvinterns solfest" (1894)
- "Julen på 1870-talet – Skildringar och illustrationer i svenska tidskrifter"
- "Om julens härkomst" (1899)
- "Julen i Skåne på 1820-talet"
- "Nyaste och tillförlitligaste Drömboken" (1918)
- "1870-talets bästa tips för frisyr och utseende"
- "Lyxens historia" (1870)
- "Gaffelns historia" (1889)
- "Kanalbyggen på planeten Mars" (1888)
- "Vårt solsystem" (1878)

Resor

- "Ett besök i Venedig år 1878"
- "Strandgatan i Visby år 1879"
- "Resa på Dalslands kanal år 1877"
- "Nyköpings slott" (1877)
- "Ett besök i Marstrand år 1882"
- "Min resa i Blekinge och Kalmar år 1854"
- "Resor med luftballong år 1873"

- "Runlejonet i Venedig" (1871)
- "En utflykt på Mälaren år 1871"
- "Skildring af Vestergötland år 1882"
- "Kalmar slotts historia" (1880)
- "Ett besök i Södertälje år 1881"
- "En färd på Donau år 1882"
- "Ringmuren i Visby" (1874)
- "Fredrikstens fästning och Karl XII" (1879)
- "Petras helgedomar" (1921)
- "Ett besök i Boxholm år 1885"
- "Ett besök i Roms katakomber år 1870"
- "Skildring av Riseberga klosterruiner" (1874)
- "Borgholms slottsruin" (1878)
- "Rundtur i södra Frankrike år 1880"
- "Ett besök på Djurgården sommaren 1868"
- "Sigtunas tidiga historia" (1872)
- "Helgeandskyrkan i Visby" (1878)
- "Norrköpings historia" (1871)
- "Ett besök i Waxholm år 1870"
- "Vadstena slott" (1875)
- "Skildring av Island" (1870)
- "Besök på Gripsholms slott år 1895"
- "Ett besök i Rom år 1870"
- "Besök på Helgoland år 1874"
- "Guide till Uppsala år 1875"
- "Kyrkoruinen S:t Katarina i Visby" (1877)
- "Gripsholms slott" (1877)
- "Ett besök i Strängnäs år 1874"
- "Ett besök i Visby år 1906"
- "Bohus fästning" (1869)
- "Ett besök i Ystad år 1872"

Svensk geografi

- "Märkliga orter i Sverige" (1883)
- "Skildring av Värmland år 1882"
- "Skildring av Dalälven år 1876"
- "Skildring av Ångermanland 1882"
- "Skildring av Bohuslän år 1882"
- "Skildring av Dalsland år 1882"
- "Skildring av Närke år 1882"
- "Skildring av Öland år 1882"
- "Skildring av Stockholm år 1882"
- "Skildring av Västmanland år 1882"
- "Skildring av Härjedalen år 1882"
- "Skildring av Gästrikland år 1882"
- "Skildring av Jämtland år 1882"
- "Skildring av Göteborg år 1882"
- "Skildring av Halland år 1882"
- "Skildring av Blekinge år 1882"
- "Skildring av Gotland år 1882"
- "Skildring av Södermanland år 1882"
- "Skildring av Östergötland år 1882"

Vikingar

- "Vikingatidens Lund och Birka" (1909)
- "Jomsvikingarnas saga" (1888)
- "Fyndet av vikingaskeppet i Gokstad år 1880"
- "Hervars och Hedreks saga" (1888)
- "Carl Larssons Uppsala-tempel" (1908)
- "Sagan om Ragnar Lodbrok och hans söner" (1880)
- "Sverige och vikingafärderna västerut" (1924)